

سومین همایش ملی و سومین همایش بین‌المللی مدیریت و حسابداری ایران

The third National and International Conference of
Management and Accounting Iran

بررسی نقش حسابرسی مبتنی بر ریسک در نظام مالیات بر ارزش افزوده در ایران

مرضیه مومنی

عضوهیأت علمی دانشگاه آزاد جویبار

momeni1353@gmail.com

چکیده

درآمدهای مالیاتی یکی از مهم‌ترین منابع مالی دولت‌ها جهت تأمین هزینه‌هایشان به شمار می‌آید. به طور کلی مالیات‌ها بر اساس سه پایه درآمد، مصرف و ثروت به صورت مستقیم و غیر مستقیم وصول می‌شوند که مالیات بر ارزش افزوده از نوع مالیات بر مصرف می‌باشد که به صورت غیرمستقیم وصول می‌شود. قانون مالیات بر ارزش افزوده به عنوان یکی از مهم‌ترین مولفه‌های تحول اقتصادی کشور، توسط مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده و اجرای نظام مالیات بر ارزش افزوده در دستور کار دولت قرار گرفته است. مالیات بر ارزش افزوده نوعی نظام مالیاتی مبتنی بر خوداظهاری است بنابراین ممکن است بین میزان مالیات اظهار شده توسط مودیان و میزان مالیات برآورده توسط سازمان امور مالیاتی اختلاف وجود نداشته باشد که جهت نزدیک کردن تفاوت‌ها بین این دو نوع مالیات و همچنین جهت کشف و جلوگیری از تخلفات مالیاتی، ایجاد طرح مناسب و کارآمد حسابرسی جهت محکم‌تر شدن زنجیره تشکیلات نظام مالیات بر ارزش افزوده ضروری است. بنابراین در این مقاله سعی شد که با پرداختن به بحث حسابرسی، ریسک حسابرسی و مالیات بر ارزش افزوده، بخشی از مبانی تئوریک این بحث تبیین و آشکار گردد. در بخش دیگر این مقاله از آنجاییکه تمرکز اصلی بحث بررسی حسابرسی مالیات بر ارزش افزوده است، ابتدا انواع روش‌های محاسبه مالیات بر ارزش افزوده مورد بحث و بررسی قرار گرفته و در ادامه سعی شده است که با ذکر انواع ویژگی‌های حسابرسی مالیات بر ارزش افزوده، برخی از مشکلات حسابرسی مالیات بر ارزش افزوده در ایران تبیین شود.

واژه‌های کلیدی: مالیات بر ارزش افزوده، ریسک حسابرسی، ریسک کنترل، ریسک ذاتی، ریسک عددک کشف